

Bağımsız Denetçinin Sorumluluğu Kapsamında Türkiye’deki Yaratıcı Muhasebe Uygulamaları

Murat Genç

*Muhasebe Finansman Anabilim Dalı/İİBF, Bülent Ecevit Üniversitesi, Zonguldak Türkiye
(mailto:mailofmuratgenc@yahoo.com)*

Özet- Enron, Worldcom gibi dünya çapında faaliyet gösteren büyük şirketlerin iflası ile sonuçlanan süreçte, bağımsız denetim şirketlerinin önemli bir rol üstlendiği ortaya çıkmıştır. Şirketlerin finansal durumlarını yaratıcı muhasebe (YM) uygulamalarıyla değiştirmesi, bağımsız denetime olan güveni sarsmış ve bunun sonunda uluslararası birçok düzenleme yapılmıştır.

YM’de bağımsız denetçinin sorumluluğun çalışma kapsamında; bağımsız denetçilerin YM uygulamalarını nasıl algıladıklarını, hangi YM türleri ile sıklıkla karşılaştıklarını, karşılaştıkları YM uygulamalara başvuran şirketlerin genel özelliklerinin ne olduğunu ve bağımsız denetçinin YM uygulamaları karşısında yasal, mesleki, bağımsızlık, denetim faaliyeti ve etik açıdan sorumlulukları arasında farkların bulunup bulunmadığını belirlemek amaçlanmıştır. Bu çerçevede, SPK’dan bağımsız denetim yetkisi almış denetim şirketlerinde çalışan SMMM ve YMM unvanına sahip denetçiler üzerinde bir anket çalışması yapılmıştır. Araştırmada elde edilen veriler, yapısal eşitlik modellerinin özel bir türü olan doğrulayıcı faktör analizi kullanılarak doğrulanmaya çalışılmış ve geliştirilen araştırma problemleri ve hipotezler analiz edilmiştir. Buna göre; bağımsız denetçilerin YM’yi hile ile aynı anlamda değerlendirmedeği, giderlerin azaltılması amacıyla kullanılan YM ile daha sık karşılaştıkları, YM uygulamalarını önlemek bakımından sorumlulukları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmadığı tespit edilmiştir. Sonuçlara göre; YM’nin sınırlarının bağımsız denetim açısından belirlenmesi gerektiği ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler- Yaratıcı Muhasebe 1, Hile 2, Manipülasyon 3, Denetçi Sorumluluğu 4, Bağımsız Denetim 5